

1. Utvořte genitiv singuláru následujících apelativ:

tetanus	syfilis/syfilida	farao
virus	efendi	reagens
revue	pontifex	génius
kritériion	impresário	prézens
tyfus	epiteton	suprematismus
glóbus	plazma	rytmus
blues	froté	kosmos
fíkus	aranžmá	korpus
centr	pronomén	papyrus
idea	spektrum	datum
anion	sympozium	schéma
sfinx/sfinga	kino	taxi

2. Doplňte náležitě tvary zájmené *jenž*:

Je to stavba, na _____ pracovaly stovky lidí a k _____ přivázeli vlaky materiálu. Odpovídáme za osud země, _____ milujeme. Sportovci, _____ nás reprezentovali, se vrátili. To je ta kniha, na _____ jsem upozorňoval. Vzpomínky na ty, _____ mu byli blízcí. Přál si místnost, _____ by si mohl zařídit po svém. Pomoci přátel, _____ často zneužíval, se tentokrát nedočkal. Problém, o _____ jsme již dříve slyšeli, se stal aktuálním. Obraz, _____ jsem pověsil nad postel, Petr sundal.

3. Doplňte tvary zájmené *týž, tentýž*:

Odcházím vždy v _____ hodinu. Všichni máme _____ práva a _____ povinnosti. Nastoupili s _____ brankářem a hráli s _____ zaujetím jako loni. Hlásili se stále _____ žáci. Vycházeli z _____ definice a z _____ zkušeností. Zápasili s _____ překážkami a s _____ problémy. Viděli jsme _____ hru znovu. Provedl to v _____ dni ještě jednou. Věnoval pozornost _____ problémům.

4. Vyberte správnou podobu zvýrazněných slov:

Už je vše *sněženo/snědno*. Je tu šest míst k *sedění/sezení*. Ve čtvrtek u nás proběhne blokové *čistění/čištění*. Vůz je *zabzděn/zabřděn*. Všechny změny v programu jsou *vyhrazeny/vyhraženy*. Víte, kdy bylo založeno *Prozatímní/Prozatímní* divadlo? Obdivovali jsme středověkou *vyšívku/výšívku*. Příští měsíc nás čekají *přijímací/přijmací* zkoušky na vysokou školu. *Díky/kvůli* pozdnímu příjezdu vozu záchranné služby účastník nehody zemřel. *Díky/kvůli* včasnému zásahu hasičů byl dům zachráněn. Vjezd sem je zakázán *mimo/kromě* vůz zásobování. Musíš si to *pučit/půjčit*. Jdi už *spat/spát*. Výuku má na starost *doktorand/doktorant* Petr Novák. Hledá se *aspirand/aspirant* na post ředitele. Ve sněmovně *lobboval/loboval* za zvýšení dotací ocelářům. Betonový *nosný/nosní* oblouk mostu. Dal mi svůj *adresný/adresní* štítek. Přijímají se pouze *adresné/adresní* kritiky. Je to náš *čelní/čelný* představitel. Má naraženou *čelní/čelnou* kost. Zde už není místo pro další *prodejní/prodejny* stánek. *Prodejní/prodejny* poslanec byl vyloučen z klubu. Posílám ti *srdeční/srdečný* pozdrav. *Srdeční/srdečný* záchvat ho postihl nečekaně. Zítra jdeme navštívit *zábavní/zábavný* park. Včera v ČT vysílali *zábavní/zábavný* pořad. To je až *terciární/terciální* problém. Jeho nárok je *regulární/regulární*. Čerpat ze *strukturních/strukturálních* fondů EU. Zabývejme se pouze *aktuálními/aktuálními* problémy. To je jeho *individuální/individuální* záležitost. Podrobnosti *viz/viz*. na straně 178. Poslal jsem mu *sms-ku/esemesku*. Ráno bylo $-12^{\circ}\text{C} / -12^{\circ}\text{C}$. Říkal jsem ti to už *x-krát/xkrát/ikrát*. Stalo se to před třemi *roky/lety*. To je taková *výjimka/vyjímka* z pravidla. Řekl jsem mu „na *shledanou/nashledanou*“ a odešel. To je *přece/přeci* jasné! Využíváme *standartní/standardní* postup. Vyprávěl velmi *bizardní/bizarní* příběh. Zakázali hrát *hazardní/hazardní* hry. Koupila si *apartní/apardní* klobouček. Já jsem tam *samožřejmě/samožřejmě* byl. Petra je naprosto *spontánní/spontální*. Zaslal jsem jim svůj *příspěvek/příspěvek*. Uvidíme se o *výkendu/víkendu*. Děti se účastnily na povinných *pracích/pracích* na školním pozemku. Jsme pozváni na *tematickou/tematickou* besedu. Já pochopitelně mám *můj/svůj* *tip/typ*. On ho tam *protěžuje/protežuje* jeho bratr. *Dobřes / dobře* 's udělal. Pracoval tam deset *roků/let*. *Stěžoval/ztěžoval* mu práci. Budu si

stěžovat/ztěžovat u ředitele. Byl jsem tam jednak já, *jednak/druhak* Martin. Dám si kuřecí řízek s *hranolkami/hranolky*. Jsem vzhůru už od *brzského/brzkého* rána. Prodávají tam *rané/ranné* brambory. *Ještěže / ještě že / ještě, že* jsi přišel. přečti si výklad o *Mánesovské/mánesovské* technice. Když oni ještě *nechcou/nechtějí* odejít. Na přednášce jsem se *lecos/leccos* dozvěděl. Na fotografii je *vyfotěný/vyfocení* Karel. *Vykostěné/vykoštěné* maso naložíme do černého piva s medem. Vlak byl *opozděný/opozděný*. Adéla v těch šatech vypadá velmi *šarmantně/šaramantně*. Dostal jsem zlatou *medaili/medajli*. S návrhem souhlasí *téměř/necelých* deset milionů lidí. *Vem/vezmi* si ještě jeden krajíc. *Nenech/nenechej* ji v tom samotnu. Ta smlouva se musí *antedatovat/antidatovat*. Dílo bylo *takřka / tak řka* hotovo. *Jářku / já řku*, počkejte na mě! Poslal mi ten *e-mail/email* pozdě. Musíme nakoupit nové *hardwarové/hardawareové* prostředky. Na sál konečně přišel *operátér/operátor*. To vypadá jako náš *potenciální/potencionální* obchodní partner. Strávil jsem tam 30, *respektive/respektivě* 29 let. Můj bratr je velmi *sečtělý/sčetlý*. Vědci objevili nový *sarkofág/sargofág*. Přijďte v *jakýkoliv/kterýkoliv* den. Oblečte si *jakoukoliv/kteroukoliv* čepici. Nemám zájem o *jakékoliv/žádné* novinky. Včera byl povýšen na *kontraadmirála/kontradmírála*. Vylezl *zpod / z pod* stolu. *Zpoza / z po za* rohu vyběhl pes. V našem městě bude vystavěn nový *akvapark/aquapark*. Kouzelník vás seznámí s *čárami/čáry* a kouzly. Musím teď zaplatit pokutu pět *euro/eur*. Cesta *směřuje/směruje* doprava. V horku je možné se *ovíjet/ovívat* vějířem. V zimě vítr leckdy *navěje/navije* velké závěje. Včera jsem si omylem rozsedl *brýle/brejlé*. Chodili jsme na houby, *ikdyž / i když* přišlo. Petr je černovlasý, *narozdíl / na rozdíl* ode mě. Na zkoušku byl vypsán pouze *zářijový/zářiový* termín. Dort upekla moje *tchýně/tchyně*.

5. Kolísání v rodě. Které z uvedených variant jsou hodnoceny jako spisovné?

koblíh <i>m.</i>	x	kobliha <i>f.</i>		
okurek <i>m.</i>	x	okurka <i>f.</i>		
břich <i>m.</i>	x	břícho <i>n.</i>		
kedluben <i>m.</i>	x	kedlubna <i>f.</i>		
brambor <i>m.</i>	x	brambora <i>f.</i> (plodina)		
brambor <i>m.</i>	x	brambora <i>f.</i> (jídlo)	x	bramboro <i>n.</i>
hadr <i>m.</i>	x	hadra <i>f.</i>		
sršeň <i>m.</i>	x	sršeň <i>f.</i>		
pásek <i>m.</i>	x	páska <i>f.</i>		
fazol <i>m.</i>	x	fazole <i>f.</i>		
prostor <i>m.</i>	x	prostora <i>f.</i>		
náruč <i>f.</i>	x	náručí <i>n.</i>		
apartmán <i>m.</i>	x	apartmá <i>n.</i>		
filet <i>m.</i>	x	filé <i>n.</i>	x	fileta <i>f.</i>
svízel <i>m.</i>	x	svízel <i>f.</i> (nesnáz)		
svízel <i>m.</i>	x	svízel <i>f.</i> (rostlina)		
image <i>m.</i>	x	image <i>f.</i>		
show <i>n.</i>	x	show <i>f.</i>		
rez <i>m.</i>	x	rez <i>f.</i>		
esej <i>m.</i>	x	esej <i>f.</i>		
rozmarýn <i>m.</i>	x	rozmarýna <i>f.</i>		
tuš <i>m.</i>	x	tuš <i>f.</i>		
šál <i>m.</i>	x	šála <i>f.</i>		
oplatek <i>m.</i>	x	oplatka <i>f.</i>		
hranolek <i>m.</i>	x	hranolka <i>f.</i>		
kyčel <i>m.</i>	x	kyčel <i>f.</i>		
hřídel <i>m.</i>	x	hřídel <i>f.</i>		
příkop <i>m.</i>	x	příkopa <i>f.</i>		